

Gissa den som kan? : ett hundrade nya gåtor på vers : till nöje och förströ...

Stålberg, Wilhelmina,

81 Jb Br.

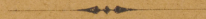
*Andrad.
(Pr)*

Gissa, den som kan!

Ett Hundrade nya Gåtor på vers

af

WILHÉLMINA STÅLBERG.

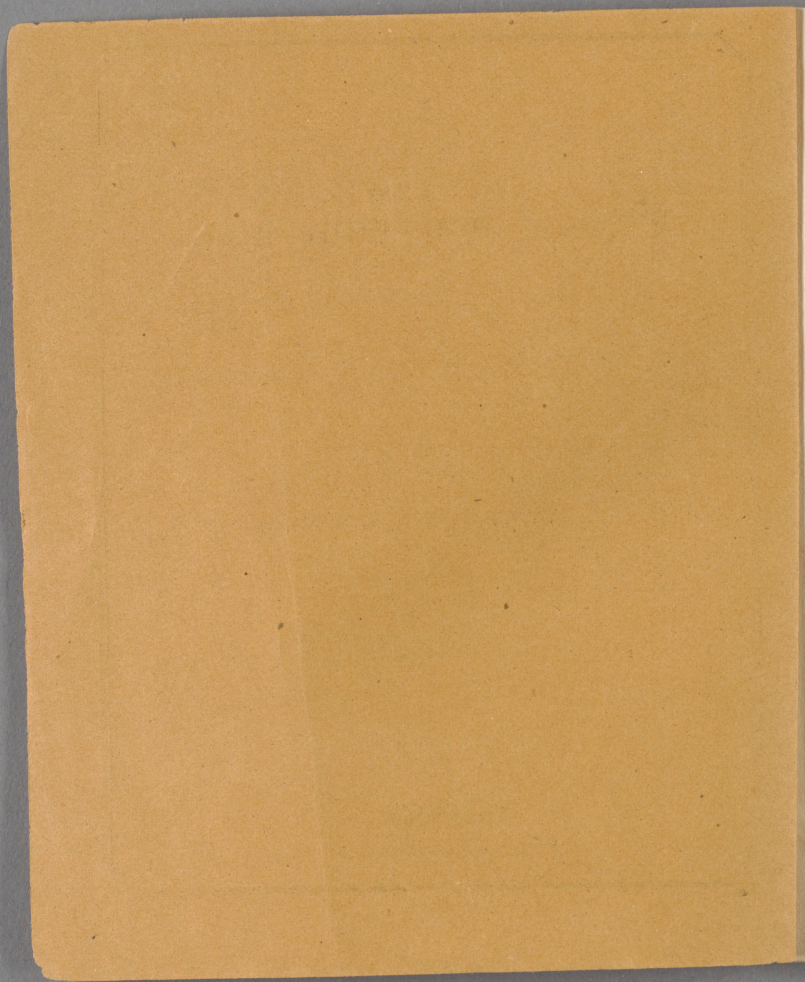

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris: 25 öre-

1863

GISSA, DEN SOM KAN?

Ett Hundrade nya Gåtor på vers

af

WILHELMINA STÅLBERG.

Till nöje och förströelse i familjkretsar.

STOCKHOLM.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

GRANNA, DEN 20ME KATT.

En Handling om den Gator på Vasa

WILHELMINIA STÅLBERG

Utgått af Högskolans tryckeri i Stockholm

STOCKHOLM.

HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1863.

№ 1.

Såg du en liten vingad blomma flyga

Med friska tag,

Och yr och skälmsk till andra blommor smyga,

Så var det jag.

Såg du dess drägt i guld och purpur skifta

En solskens dag,

Och åt hvart flitigt bi sin helsning hvifta,

Så var det jag.

Såg du den sedan liggande på jorden

Med vissna drag,

Ett bleknadt stoft, en vindens leksak vorden,

Så var det jag.

№ 2.

Jag har ej skepnad, har ej färg och drägt,

Du ser mig ej, men du mig njuter.

Betänk, att det är jag, som öppnar och som sluter

Ditt bröst för hvarje lifvets flägt.

I allt jag fins — i skyn, som i atomen. —
 Från jordens innersta till himladömen
 Jag hela universum fyller opp;
 Dock bäst du finner mig på bergets högsta topp.

№ 3.

Slät som en hycklares tal, och hård, som den giriges
 hjerta,
 Är jag derjemte så skör, som tvänne brottslingars
 vänskap.
 Helsa och styrka och lif jag bär dock i skötet, om
 endast
 Anden får svinga sig fritt ur min förseglade mun.

№ 4.

I solen, i luften, i plantan, i skyn,
 I berget, i stjernan, i granden
 Jag lefver, fördold eller klar för din syn,
 Odödlig, som menniskoanden.
 Ett barn kan ur slummern mig väcka till kraft,
 Till nyttig, till skadelig ifver.
 Det ljusaste infall, som Skaparen haft,
 Jag var och jag är och jag blifver.

№ 5.

Ingen är fattig som jag: man har mig ju alltid till
 ordspråk,
 Ack, ty lik dödgräfvaren, jag lefver ju endast af lik

№ 6.

Förr har jag mången skrämt, ja, tusende minsann,
 Då hädangångnes skick jag dristigt tagit an,
 Fast utan blod i hyn och utan märg i benen. —
 Nu har man mestadels förvisat mig till — *scenen*.

№ 7.

Orolig och häftig, beställsam och snar,
 Jag ständigt ses brådska och ila.
 Ej ro eller trefnad i verlden jag har,
 Jag finner ej rast eller hvila.
 Jag rusar och brusar... jag kommer och far,
 Och skall väl i sekler så kila.

№ 8.

Från hvarje stackare, som kommer mig för när,
 Jag friheten, ja, sjelfva lifvet röfvar.
 Min konstigt fina slöjd en förevändning är
 För mördaryrket, som i stort jag öfvar.

№ 9.

Jag är en känsla i ditt bröst,
 Som du bör plåna ut,
 Som gifver ögonblicklig tröst,
 Men samvetsagg till slut.
 O, gör dig döf, då skriande
 Jag yrkar på upprättelse.

№ 10.

Yr och lätt jag genom lifvet svingar;
 Ingen kan det njuta såsom jag.
 Lånat har jag sjelfva glädjens vingar...
 Men — min lefnad varar blott en dag.

№ 11.

En väldig jägare är jag.
 Ej Nimrod var så båld.
 Det djur har sett sin sista dag,
 Som råkar i mitt våld.
 I alla hus jag finnas plär,
 Så fin, så spak, så vig.
 Rätt mångens favorit jag är,
 Fast andra hata mig.
 Allt sedan syndafloedens dar —
 Och kanske litet till —
 Jag menskoslägtet åtföljt har
 Och städse följa vill.

№ 12.

Mig lemna qvar i kölden och jag skall blifva hård,
 Som muren i din trappa, som stenen på din gård.
 Men bär mig in i kammarn och der mig ligga låt,
 Så skall mitt hela väsen upplösa sig i gråt.

№ 13.

Från den stund, då Phoebus tänder
 Uti skyn sin purpurbrand,
 Trånande jag blicken vänder
 Mot dess mantels gyllne rand.
 Och när tröttad kan sig skickar
 Att gå ned i hafvets famn,
 Än jag efter honom blickar
 Med en längtan utan namn.

№ 14.

Om du säger, att du mig ej känner,
 Talar du ej sannings rena ord.
 Kanske är, bland alla dina vänner,
 Jag den trognaste på denna jord.
 Dyster, svartklädd, med en min af smärta
 Står jag oförmodadt vid din dörr.
 Hviskar, pekande uppå ditt hjerta:
 Jag vill gästa dig, som ofta förr.

№ 15.

Jag tvänne käkar har, så skarpa och så långa,
 Och värre än en haj jag dermed skära kan.
 Jag dock ej sväljer ner hvad jag har lyckats fånga.
 Att vara utan mig, det går visst aldrig an
 För hvarken qvinna eller man.

№ 16.

En talare jag är, men yttrar ej ett ljud. . . .
 En stum berättare jag kan dig mycket lära.
 Med mina varningar jag visar dig till Gud,
 Med mina vishetspråk till sällhet och till ära.
 Men, akta dig! jag kan ock skapa ditt förderf,
 Om jag försåtlig är och rå och plump och djerf.

№ 17.

Jag syns så herrlig i min grönrock stå
 Inunder himmel, ständigt het och blå.
 Dock snart jag krossas utaf svarta händer.
 Och när man väl har störtat mig omkull,
 Med konst man gör mig till en oren mull
 Och sist man mig till skiljda zoner sänder.

№ 18.

Jag är praktfull, jag är dyrbar, jag är till för mak-
 tens skull.
 "Lycklig den, som dig får bära!" ropar hopen un-
 dransfull.
 Men, ett sorgset hjerta ofta under mina kronor slår
 Och jag stillar ej dess klagan och jag läker ej dess sår.

№ 19.

Ständigt har jag blifvit hädd
 Som en dumhetens symbol,
 Derför man mig föga tål,
 Men jag ger dock mat och bädd.

№ 20.

Våtvaror slukar jag af alla kända slag;
 Men drucken eller sjuk man aldrig än har sett mig.
 Ej någon drinkare kan svälja såsom jag;
 Dock njöt jag aldrig sjelf af hvad man än har gett mig.

№ 21.

Jag är ett fult och skrofligt ting,
 En kloss, en klump och intet mer.
 Kom nära mig . . . gå rundt omkring
 Och du ett formlöst väsen ser.
 Dock kan jag utaf konstens hand
 Befrias ur materiens band:
 Jag till och med kan vingar få,
 Fast jag orörlig står ändå.

№ 22.

På berget jag föddes, i hafvet jag dör,
 Jag *bryter* mig fram genom verlden.
 Ursäkten det buller och väsen jag gör
 Bland hindren på irrande färden.

Dock kan, enligt vandrande riddares sed,
 Jag lägga mig stilla bland blommorna ned.
 Rätt snart jag dock ledsnar vid vindarnes smek
 Och börjar ånyo min tumlande lek
 Kring backar och ängar och gården,
 Till far min, som rytande ropar mitt namn
 Och sträcker emot mig sin vidöppna famn.

№ 23.

Ingen mäktar såsom jag sig svänga;
 Ingen fins, som ej mitt välde sport.
 Genom minsta springa kan jag tränga;
 Jag kan verka i båd' smått och stort.
 Lik en liten syrsa kan jag pipa,
 Som ett lejon kan jag ryta vildt.
 Ingen kan mitt väsende begripa:
 Det kan vara både grymt och mildt.

№ 24.

Taflor jag beständigt målar, taflor af den ljusa sort.
 Sällan från den sorgsnes sida går jag helt och hållet
 bort.
 Fritt man klandre mig och säge, att med hyckleri
 jag far;
 Jag dock är det aldrabästa, som den arma menskan
 har.

№ 25.

Lik mången lärd, hvars hela lefnad är
 Ett offer blott på vetenskapens altar,
 Jag sprider ljus, men jag mig sjelf förtär
 Och till en nypa aska mig gestaltar.

№ 26.

En tyst och tålig väktarinna
 Jag städse vakar i ditt hus;
 I sorg och fröjd, i sans och rus
 Du skall mig der beständigt finna.
 Mitt öde är att — "brinna, brinna,"
 Men — sprida värme, fröjd och ljus.

№ 27.

Jag är så frisk, jag är så röd
 Och kan din längtan reta:
 Och maken till min ungdomsglöd
 Den får man länge leta.
 Och dock jag får, i lif och död,
 Beständigt gubbe heta.

№ 28.

På samhällets höjd har jag krånglat mig opp,
 Så högt, som väl någon kan komma.
 Men hur mot det höga jag styrde mitt lopp,
 Så var det mig icke till fromma.

Jag illa är lönt för det ansvar jag bär;
 Och hur jag än tjenar och passar, jag är
 Förbisedd och fattig och ringa
 Och måste i trapporna springa.

N 29.

Jag är tunn och klar och sval,
 Djur och menskor af mig njuta.
 Jag är liten, låg och smal,
 Kan dock himlen innesluta.
 Näring gifver jag också
 Åt en mängd af täcka små.

N 30.

Många, många hundra alnar kan jag hålla uti längd,
 Fastän denna yta konstigt på *en* punkt är samman-
 trängd.
 Jag kan vara sned och kantig, aflång, platt och gan-
 ska rund,
 Fin, som dvergsnät, grof, som kabbel, väga ort och
 väga pund.

N 31.

Hvarenda menska i min trakt
 Kan vittna om min arbetslust.
 Jag är ej musikalisk just,
 Men håller dock den bästa takt.

Grof, som min syssla, är min hand.
Jag finnes uti alla land.

№ 32.

Jag kommer visst direkte ned ur skyn,
Men är ej därför något himmelskt manna.
Man vid min åsyn plär bekymrad stanna . . .
Ja, mången med en tår på bleka hyn.
Jag kan ock mångens glada hopp förstöra
Och aldrig, aldrig plär jag nytta göra.

№ 33.

En despot utaf det värsta slag
Är jag. — Påfve, kejsare och konung,
Alla måste böjas för *min* lag.
Man mig anser ljufvare än honung,
Högst och bäst af allt. — Långt mer än Gud
Får jag dyrkansrop och böneljud.
Hvarje vandrare på Tellus-färden
Vet, att endast *jag* regerar verlden.

№ 34.

Jag är en gammal vandringsman
På tusenåra vägar.
Och nyttig jag ock vara kan:
Jag tjufvar skrämna plägar.
Men, att jag ock kan grannlåt strö

Och mig finurligt skicka,
 Det vet ju hvar förälskad mö,
 Som ömt på mig plär blicka.
 Så rik på silfver ingen är,
 Som jag, i verlden vorden:
 Jag strör det både här der,
 Kring hafvet och kring jorden.

N° 35.

En moders helga namn jag sedan sekler fått;
 En moder är jag ock, så väl i stort, som smått,
 För den, som redligt vill på dygdens vägar vandra.
 Och dock man i mitt namn har gjort så många brott;
 Millioner menniskor ha rotat ut hvarandra
 Och skyllet fräckt på mig det onda de begått.
 I socken och i stad jag eljest står så fredlig
 Ouh ser högtidlig ut och håller mängden sedlig.

N° 36.

I vida, i ändlösa rymder jag bor.
 Jag syns dig så liten och är dock så stor.
 Jag tål icke solen, som bleker min hy,
 Och kan ej nog fort från dess anlete fly.
 Men mörkret jag älskar — då har jag min ståt,
 Och tusende likar jag har på min stråt.

N° 37.

Guds röst i skapelsen rätt mången tror mig vara;
 Dock är jag blott en pust utur naturens bröst.

Jag är en schock af dunster bara,
 Som nyttig vara kan, men som kan bringa fara
 Och kan beröfva dig ditt gods, ditt hopp, din tröst.
 Ej vintern är *min* tid — då ligger jag i dvala,
 Men plägar se'n med tusen stämmor tala.

№ 38.

En drottning plär man öfverallt mig kalla.
 Min thron är rest i nästan hvarje land.
 Min prakt och skönhet locka till mig alla;
 Dock vet jag tukta mången näsvis hand.
 I Orienten man mig *nyttig* skattar,
 Men endast *skön* bland nordens höga fjell.
 Dock, ack!... min lefnads gåta sammanfattar:
 En yppig morgon och en bleknad qväll.

№ 39.

Jag bor hos den starke, der söker jag tröst,
 Der finner jag näring och hägnad.
 Jag smyger förtroendefull till hans bröst
 Och gör med min fägring hans fägnad.
 Och brytes den starke af stormvinden ned
 Och faller till jorden, så faller jag med;
 Dock knäcks ej *mitt* svagare säsen:
 Jag fortlefver ännu bland gräsen.

№ 40.

Ett kupigt ting af trä jag är,
 Som öfver väglös rymd dig bär.

Jag dock dig sviker någon gång
Och gör att farten ej blir lång.

N° 41.

Af menskans företräden framför djuren
Jag ett ibland de största är.
Jag härmar många bilder af naturen.
Båd' konstigt, stort och skönt jag åstadkomma plär.
Det fins ej massa, som jag ej kan flytta;
Det fins ej grand, som jag ej samla kan.
Allt, allt jag göra kan till min och andras nytta;
Fast mycket ondt också — den satsen är nog sann.

N° 42.

En undergörare af första rangen
Jag är — en riktig trollkarl med besked.
Jag skänker friska lagrar åt talangen;
Ja, väl åt medelmåttan, till och med.
Jag gifver skönhet, rikedom och ära,
Långt mer, än någon dödlig kan begära,
Och nyckeln till lycksalighetens land
Jag håller troget i min högra hand.

N° 43.

Jag är så svart, som en morian,
Som en cyklop... som sjelfva fan;
Dock, ganska hvit jag ock kan vara;
Men, då är jag ett oting bara.

Man aldrabäst mig skatta vet
 Uti min svarta verksamhet.

N° 44.

En domare jag är, som ingen syssla söker
 Och inga mutor tar och ingen lön begär.
 Vid dundret af min röst sig syndarn ängsligt kröker.
 Ej tårar eller bön min vrede blidka plär.
 Jag födes och jag dör med hvarje menskohjerta;
 Hvar dödlig utaf mig behörig varning får;
 Jag följer honom jemnt, i både fröjd och smärta,
 Och räknar hvarje fjät, som han på avväg går.

N° 45.

Jag får ej ligga på min bädd och drömma:
 Jag måste upp — mitt öde det begär.
 Ej något hjerta synes för mig ömma,
 Då man så glupskt mig lefvande förtär.
 Djupt i mitt sköte kan jag stundom gömma,
 Med dolda qual, hvad skönt och dyrbart är.
 Jag har för menskan då mångdubbelt värde,
 Ty allt hos mig hon tidigt skatta lärde.

N° 46.

En liten hvitklädd elfva ses jag gunga
 I solens sken, så leende och trygg.
 Den klara böljan bär mig på sin rygg
 Och ljufva sommarvindar kring mig sjunga.

Lik tron på hjälpen ifrån himmelen
Jag sjunker, men jag höjer mig igen.

№ 47.

En möbel, endast i ditt rum,
Är jag så hård, och kall och stum.
Dock var jag dig en trogen vän
Från unga dar och är det än.
Och måla kan jag — ack, så sannt,
Båd' skönt och oskönt, ledt och grannt.
En bild så troget återge
Kan ingen annan målare.

№ 48.

Jag är ej skön, men jag är fosterländsk. —
När jag ser mina likars lätta skara
Så längtansfull mot söderns länder fara
Jag stannar qvar och yfs att vara — *svensk*.
Jag väljer heldre fattigdom i norden,
Än rikdom annorstädes uppå jorden.
Vid julens tid då är mig bonden huld
Och ger mig sjelfmant af sin kärffves guld.

№ 49.

Min yta jag sträcker från land och till land,
I blått och i grått och i svärta.
Jag suckar och vändas och flåsar ibland,
Orolig, som människans hjerta.

Ej någon i verlden är rik såsom jag,
 Ty eganderätt jag ej vördar.
 Hopp, glädje och skatter och dygd och behag
 Jag sköflar och röfvar och mördar.
 Just *derför* jag är så orolig och vild,
 Fastän jag *kan* vara så stilla och mild.

*N*º 50.

Smärt och sirlig jag mig höjer,
 Badar hjessan i det blå.
 I det längsta jag ock dröjer
 Med att blifva kal och grå.
 Men för vinden jag mig böjer . . .
 Är ej mindre stolt ändå.

*N*º 51.

Af tårar jag mitt namn har fått,
 Fast jag visst icke gråter.
 Den, som en gång ur lifvet gått,
 Jag kallar icke åter,
 Fastän jag troget, år från år,
 Djupt lutad öfver grafven står.

*N*º 52.

Jag är en liten konstlös stad
 Der millioner pyssla.
 Hvar innevånare så glad
 Förrättar der sin syssla.

Jag har ej murar, torn och slott,
 Dock trives hvar och en så godt.
 Jemnt är der rörelse och lif,
 Men ingen träta, intet kif.
 Om listig orm der kommer in
 Han mister både hull och skinn.

№ 53.

Som ung jag grönklädd var och blommor blå
 Mig prydde: glad jag såg mot himlen då.
 Dock — man ej tillät mig att vara grön —
 Jag slås omkull, jag sänkes ned i sjön,
 Jag läggs i solen, för att blifva skör;
 Se'n mycket annat ondt man åt mig gör.
 Och när man så mig krossat, bultat, stött,
 Mig töjt och sträckt, mig dragit, snodt och nött,
 Då först jag färdig är, att rand för rand,
 Inbultas, af en pigas hårda hand.
 Uti en trämaskin — dock — ack, min vän!
 Jag mycket, mycket har att lida än.

№ 54.

Jag doftar så ljufligt om våren.
 Skönt tecknar jag af mig mot skyn.
 Jag ständigt är ny för din syn
 Och blir icke skröplig med åren.
 I guld och i purpur jag ler
 När aftonstrålarna halka

Från rodnande himmelen ner.
 Om sommarn förlänar jag svalka,
 Till vintern jag värme dig ger.

N° 55.

Jag är så ljuf, jag är så sval,
 Jag är så lugn och tyst.
 Mildt blickar jag kring berg och dal
 Se'n solen dem har kysst.
 Jag liknar mina bröder visst,
 Men är dock omtyckt, först och sist,
 På hvarje ort och hvarje tid;
 Ty jag förkunnar — frid.

N° 56.

Nyss stod jag så herrlig på grönskande äng
 Och blickade kring mig så fri;
 Åt lilla insekten jag redde en säng...
 Jag gungade fjäril och bi.
 Men snöpligt och fort blef min herrlighet all...
 Nu är jag förflyttad till fähus och stall.

N° 57.

Du ständigt ser mig stupa
 Från branta höjder ner;
 Om schakten äro djupa,
 Jag tumlar mig allt mer.

Ej någon kraft står mig emot:
 Båd' stock och sten, båd' träd och rot,
 Och land och strand tillika,
 Allt måste för mig vika.

N° 58.

Sommar, vår och höst jag ligger bortglömd i en skrä-
 pig våå;
 Att jag fins ej någon minnes — ingen mig behöfrer då.
 Men om vintern, då herr Bore sina drifvor strör om-
 kring,
 Se, då kommer jag till heders; då är jag ett nyttigt
 ting.

N° 59.

Så troget, som din egen själ,
 Jag följer dig i ve och väl.
 Fast du mig icke alltid ser,
 Jag vandrar med dig upp och ner
 Och fram och åter. — Som du gör
 Så gör jag efter. — Jag mig rör
 Så tyst, så tyst, i stort, som smått.
 Jag gör ej ondt, jag gör ej godt.

N° 60.

En själarnas samklang jag är,
 Ett uttryck af helig förtjusning,
 Men äfven af sinlig berusning,
 Af varma och ömma begär.

Som tecken till andakt och dyrkan
 Jag syns inom romerska kyrkan.
 Bland ceremonier vid hof
 Jag finnes jemväl, med förlof.

N° 61.

Förr fanns jag beständigt, i koja och slott;
 Nu är jag förvisad till kojorna blott;
 Der surrar jag lustigt i vinterlig qväll
 Vid brasan, som lågar på fattigmans häll.

N° 62.

Som oftast af ädel metall jag består,
 Men ofta jemväl, utaf sämre;
 Båd' siffror och ord på mig läsa man får,
 På sidorna, bakre och främre.
 Den arme ger koppar, den rike ger gull
 För det jag rätt ofta må visa mig full;
 Och medan han girigt mig tömmer,
 Bekymmer och sorger han glömmmer.

N° 63.

Beständigt med min svarta kappa på
 Jag ute är, i sol, i slask, i köld.
 Hvar tjuf hos mig i skola borde gå,
 Ty jag ju är en mästare i stöld.
 Dock af en erkeskälm, som gyckel dref,
 Min farfars farfar en gång narrad blef.

N° 64.

Mitt inre är ofantligt sött, det känner en och hvar,
 Jag dock ej riktigt omtyckt blir förr'n man mig pres-
 sat har.

Jag trifs ej rätt om jag ej steks af söderns heta sol,
 Om icke hvad mig närmast är begagnas kan som kjol.

N° 65.

Jag mig i kolsvart mantel klär,
 Fast ofta strödd med gull.
 Svart är ock vagnen, som mig bär,
 Men utaf vallmo full.
 Jag andas på ett såradt bröst
 Och det får lindring, lugn och tröst,
 Och fast min famn är föga varm,
 Jag söfver jorden vid min barm.

N° 66.

Ett fortsatt mördande mitt yrke är,
 Men *kallas* icke så. — Jag aktning njuter;
 Man ser mig gerna, man mig håller kär
 Och ingen enda menska mig förskjuter,
 Fast blodbestänkt jag ofta kommer hem
 Och skryter af, att med de skott jag lossat
 Jag mången skuldlös dödat har och krossat
 Än här en skalle och än der en lem.

№ 67.

Eldig, snabb och outgrundlig jag en vidsträckt bana
har.

Ingen vet hvarfrån jag kommer, ingen anar hvart jag
far.

Jag kan tända, jag kan härja i förbund med himlens
vind;

Jag kan krossa och förstena, göra både döf och blind.

№ 68.

Utaf en ädel stam jag kommen är;
Men, ack! hur simpelt jag behandlas plär!
Först gungar jag i luften, frisk och ren,
Men slukas utaf dumma bestar se'n.

№ 69.

Jag visst kan mången menska stöda,
Om den är svag och går med möda;
Men jag kan också farlig bli
I hand på vrede, tyranni
Och allt slags öfversitteri.

№ 70.

Om mig man mycket ordat har
Alltsedan paradiset dar:
Der var jag icke något noll,
Men spelade en vigtig roll.

Ännu i dag jag — som man vet —
Betraktas som en läckerhet.

N° 71.

Ftt konstigt instrument jag är,
Fast jag ser ganska enkel ut;
Och mången bild jag till dig bär,
Som du ej riktigt såg förut.
Blott man mig rätt handtera kan,
Jag gagnar både dam och man;
Ty ingen dunkel fläck jag tål
På något fjerran föremål.

N° 72.

Blomkalken af människolifvet,
Förtröstans och kärlekens vår,
Det blef mig af himmelen gifvet
Att torka hvar brännande tår.
Jag läkedom har mot all smärta;
Jag känslig och glädttig och öm
Hugsvalar hvart svidande hjerta
Med hoppets berusande dröm.

N° 73.

Jag är af många tusen slag
Och ganska flitigt hvarje dag
Jag nyttjas af båd' man och qvinna.
Som ny min skönhet höjes opp,

Men efter någon tids förlopp
 Behagar man mig ryslig finna.
 Jag får gå med i sol och storm,
 Jag vexlar ständigt snitt och form
 Och färg och innehåll och ämne.
 Klimatet vare hett, ljumt, kallt,
 Jag fins dock nästan öfverallt
 I alla länder, som vi nämna.

№ 74.

Med brunstekta kinder och korpsvarta lockar
 Jag vandrar så långt med kamraternas flockar
 Från landet, som ursprunget var för vår ätt.
 Hvar det var beläget jag vet icke rätt.
 Med kamp och försakelse, fara och möda
 Och våldsbragd och falskhet jag skaffar mig föda.
 Med samhället ligger jag ständigt i strid,
 Ty jag är ej vän utaf stillhet och frid.

№ 75.

En musikus, ja, utaf första rangen,
 Bland skogens innevånare, jag är.
 Det är dock mest när jag är kär;
 Man hör det då så lätt på klangen.
 Så jag i alla världens dar
 Ett allmänt ordspråk blifvit har.

№ 76.

I hvarje land, i hvarje hus
 Jag fins, ett redskap bara.
 Jag ömsevis kan mörk och ljus
 Och stor och liten vara.
 Af hundra ämnen man mig gör,
 Men genom nötning mig förstör.
 Dock, såsom *sinnebild* jag är
 Rätt stygg för den, som blifvit kär.

№ 77.

Hör, hör hvad jag gör för ett buller och bång!
 Jag svettas och pustar och stånkar,
 Men ock hela dagen, ja månaden lång,
 På tyngder och bördor jag kånkar.
 En man med stor klarhet i hufvudets knopp
 Var den, som från början har funnit mig opp.

№ 78.

Jag är ett hus och ändå *intet* hus;
 Jag är en fisk och ändå *ingen* fisk.
 I nattens mörker, som vid dagens ljus
 Jag förer dig, fastän med mycken risk,
 Från ort till ort på icke sandad ban.
 Ty jag kan simma, som en ståtlig svan,
 Med hvita vingar öfver bölja grön,
 Jag ger en anblick både stolt och skön.

№ 79.

Af många slag kan jag bestå,
 Men likväl aldramest, ändå,
 Af pengar, guld och ädelstenar.
 En tok mig stundom gräfver ner:
 En annan tok man leta ser
 I hvalf och källrar, der han menar
 Att han skall säkert finna mig.
 Dock, ofta han bedrager sig.

№ 80.

Jag sitter på min lilla stol och trälär hvarje dag.
 Ju mera gatan smutsig är, ju mer förtjenar jag.
 En af mitt skrå i fordom tid var icke ljusets vän:
 Han dömdes att spatsera, han, och han spatserar än.

№ 81.

Jag är förträfflig; — ingen lär
 Väl tvista om *den* saken;
 Ty öfverallt jag omtyckt är.
 Jag värmer ... håller vaken ...
 Och fastän bäsk är jag så god,
 Jag hvar och en plär smaka.
 Knappt någon qvinna eger mod
 Att mig med ens försaka.

№ 82.

Herrlig, som diktarens dröm, jag var, enligt fädernas
 mening:

Hädatecknaren så skildrat mig på sina blad.
 Inom mig tände sig skönt den första kärlekens låga
 I två människobröst, rena och skuldfria då.
 Borta är jag, men du skall en gång i ljusare rymder
 Finna mig åter med allt hvad du har kärast och bäst.

N° 83.

Ingen tycker om mig; knappast någon
 Ens vill kännas vid att jag är kommen,
 Fast med skumma ögon, lomma öron
 Jag på dörren klappat med min krycka.
 Och jag kunde dock så älskvärd vara,
 Rik på vishet, till och med på glädje,
 Om man blott i tid besinna ville,
 Att jag ovilkorligt *måste* komma.

N° 84.

En samling utaf blad, finurligt granna,
 Jag ämnad var till skuldlöst tidsfördrif.
 Dock har jag sedan kostat mångens lif
 Och många tusen menskor mig förbanna.
 På lyckans hala hjul jag glättad är;
 Fröjd eller ofärd jag i skötet bär.

N° 85.

Jag har så granna fjädrar, jag,
 Som någon pappegoja.
 Jag föres in, på en viss dag,
 Så i palats som koja.

Jag är väl endast till för lek. . . .
 (J detta ej förneken)?
 Dock för min skull rätt mången skrek,
 Då allvar blef af leken.

№ 86.

Hvar tapper man med mig uti sin hand,
 Kan skydda hem och härd och fosterland.
 Men ock på annat sätt, i annan form,
 En bålstol roll jag spelar — ja, enorm . . .
 Dock inom Ridarhuset aldramest,
 Der jag min tusenåra boning fäst.
 Hvert rike och derinom hvar provins
 Vet ock med egen stolthet att jag fins.

№ 87.

Ack, hvad jag är för en lustig figur!
 Barnen jag narrar att skrika,
 Först utaf skräck, när jag står på lur,
 Snart utaf fröjd tillika.
 Luden, behornad och ful och stygg
 Finnes jag ryslig, förfärlig;
 Snart man dock sätter sig på min rygg
 Och är så vänlig, så kärlig.

№ 88.

Ett oundgängligt husgeråd jag är,
 Som öfverallt och ständigt finnas plär

I bondekoja och i fursteslott.
 Jag herbergera kan båd' stort och smått.
 Men jag plär ofta förorska kif
 Emellan mannen och hans äkta vif.

№ 89.

En gång om året kommer jag,
 Och det på en och samma dag.
 Man åt min ankomst gläder sig
 Och på allt sätt man firar mig.
 Man ber mig vänligt stanna kvar
 Och jag blir kvar i *många* dar.
 Jag är så glad, jag ständigt ler...
 Jag är så rik — jag gåfvor ger.
 Med barnen dansar jag i ring,
 Med ungdomen jag schasar kring;
 Mot tjenstehjonen, till och med,
 Jag vänlig är — så är min sed.

№ 90.

Jag är det aldra kostligaste djur,
 Som forntidsfantasi'n har kunnat skapa,
 Jag liknar orm och leopard och tjur,
 På mig man kunde sig i grund förgapa;
 Fast nutids kloka folk ej medge vill,
 Att jag i *någon* tid har varit till.
 Min bild nu spökar, utaf papper gjord,
 Ibland små yra gossar i vår nord.

N° 91.

Skalden prisar högt min milda fläkt,
 Min balsamiskt ljuftva andedrägt;
 Men jag kan dock ganska bister vara.
 Fråga skepparn och han skall dig svara,
 Att jag stundom är ett vredgadt troll,
 Som graserar från sitt gamla håll.

N° 92.

Jag vingar har — ja, mer än två,
 Fast jag just aldrig flyga plär.
 För mig du väl dig akta må,
 Ty om du kommer alltför när,
 Jag ett så väldigt slag dig ger,
 Att du dig aldrig reser mer.
 Mins — Don Quixotte jag stod emct
 Med allt hans gräsligt grymma hot.

N° 93.

Tupp jag väl är, fast aldrig jag gal.
 Gyllene vingar har jag.
 Högt upp i ethern, klarblå och sval,
 Duktiga svängar tar jag.
 Ständigt jag fins på hvarje slags ort;
 Gud icke skap't mig — konstnärn mig gjort.

M 94.

I skogen jag klagar och får ingen tröst,
 Min jemmer sig höjer ur öfverfullt bröst.
 Mitt läte — det säga båd' stora och små —
 Är innerligt fult, men — poetiskt ändå.

M 95.

Nu mer jag sällan syns i staden;
 I gröna lunden plär jag stå.
 Af pelare jag hela raden
 Plär ega, bruna, hvita, grå.
 Åt någon särskild gudom egnad
 Jag förr var hela folkets fägnad;
 Nu är jag stundom ganska fin,
 Men — för det mesta en — *ruin*.

M 96.

En blygsam landtlig tärna
 Med milda ögon blå
 Jag plägar, ack, så gerna!
 I dunkla skogen stå
 Uti en bortgömd vrå.
 Jag hör ej vid min sida
 Beundrarns tysta fjät,
 Men, jag kan vällykt sprida
 Och det är mycket, det.

№ 97.

Jag ligger på ditt förmaksbord,
 Så näpen och finurlig.
 Rätt mången scen på denna jord —
 Ibland rätt onaturlig —
 Jag skildrar. — Fastän jag är stum.
 Jag talar om båd' tid och rum
 Och lefvande och döda,
 Och det förutan möda.

№ 98.

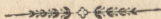
Jag har ej någon början, ej heller något slut:
 Jag deri liknar sjelfva evigheten.
 Din kärlek jag beseglar; men om den slocknar ut,
 Du skickar mig ifrån dig i förtreten.
 Jag vara kan af mycket; men då jag är af guld,
 Så plägar det betyda, att någon är dig huld.

№ 99.

Ingen känner hvar jag har min bostad,
 Ingen vet hvar han mig går att söka,
 Och jag finnes dock hos alla — alla!
 Bildad eller rå, jag mig förråder.
 Ifrån himlen är jag en gång kommen
 Och hvar menska har till heligt ansvar
 Att till himlen lemna mig tillbaka.

N° 100.

Det underbaraste lilla ting,
Som nå'nsin funnits på jordens ring,
Är jag med alla de millioner
Af tankar, känslor och illusioner,
Som jag kan hysa inom min verd. —
Ett glädjens altar, en smärtans härd,
Der ständigt låga, fastän de båda
Sig icke alltid så djerft förråda
För verdens blickar — ty jag har makt
Att stundom sakta min snabba takt.

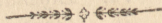
Gåtornas uttydning.

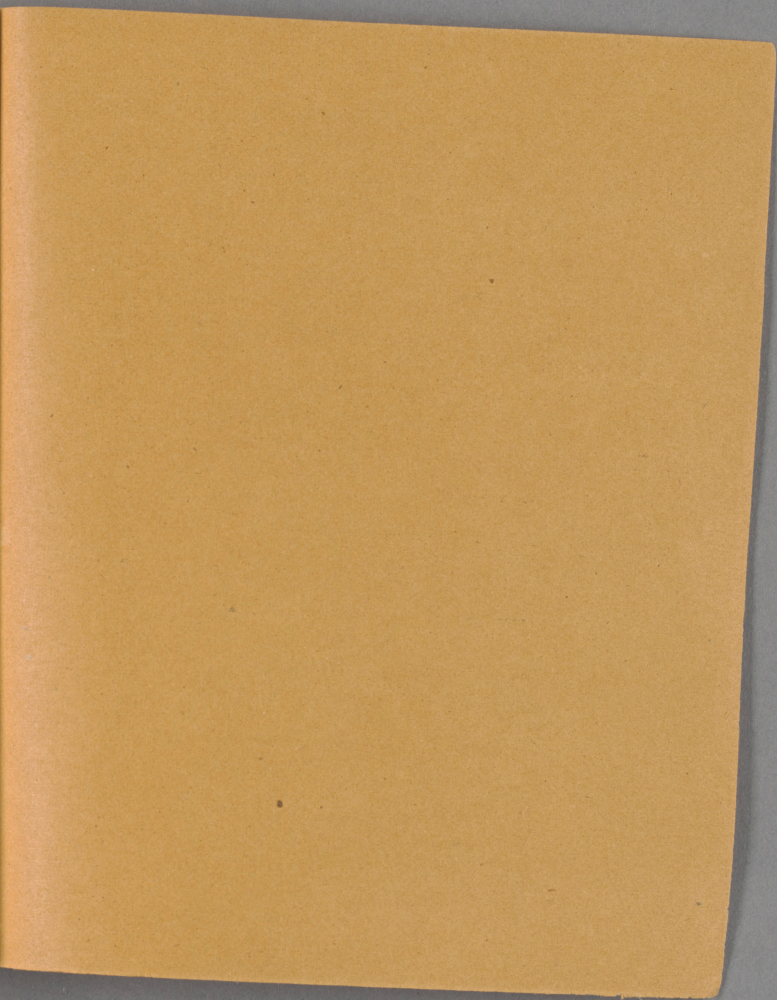
N ^o	1.	<i>Fjäriln.</i>
”	2.	<i>Luften.</i>
”	3.	<i>Vinbuteljen.</i>
”	4.	<i>Elden.</i>
”	5.	<i>Kyrkråttan.</i>
”	6.	<i>Vålnaden.</i>
”	7.	<i>Strömmen.</i>
”	8.	<i>Spindeln.</i>
”	9.	<i>Hämnden.</i>
”	10.	<i>Dagsländan.</i>
”	11.	<i>Katten.</i>
”	12.	<i>Snöbollen.</i>
”	13.	<i>Solrosen.</i>
”	14.	<i>Sorgen.</i>
”	15.	<i>Saxen.</i>
”	16.	<i>Boken.</i>
”	17.	<i>Sockerröret.</i>
”	18.	<i>Kungamanteln.</i>
”	19.	<i>Gåsen.</i>
”	20.	<i>Tratten.</i>
”	21.	<i>Marmorblocket.</i>
”	22.	<i>Bäcken.</i>
”	23.	<i>Vinden.</i>

- N* 24. *Hoppet.*
" 25. *Talgljuset.*
" 26. *Lampan.*
" 27. *Jordgubben.*
" 28. *Tornväktaren.*
" 29. *Källan.*
" 30. *Nystanet.*
" 31. *Smeden.*
" 32. *Haglet.*
" 33. *Penningen.*
" 34. *Månen.*
" 35. *Kyrkan.*
" 36. *Stjernan.*
" 37. *Åskan.*
" 38. *Törnrosen.*
" 39. *Rankan.*
" 40. *Båten.*
" 41. *Handen.*
" 42. *Inbillningen.*
" 43. *Sotaren.*
" 44. *Samvetet.*
" 45. *Ostran.*
" 46. *Näckrosen.*
" 47. *Spegeln.*
" 48. *Gråsparfven.*
" 49. *Hafvet.*
" 50. *Poppeln.*
" 51. *Tårpilen.*

- № 52. *Myrstacken.*
” 53. *Linet.*
” 54. *Furuskogen.*
” 55. *Söndagsmorgonen.*
” 56. *Höet.*
” 57. *Vattenfallet.*
” 58. *Kälken.*
” 59. *Skuggan.*
” 60. *Kyssten.*
” 61. *Spinnrocken.*
” 62. *Bägaren.*
” 63. *Korpen.*
” 64. *Fikonet.*
” 65. *Natten.*
” 66. *Jägaren.*
” 67. *Blixten.*
” 68. *Ollonet.*
” 69. *Käppen.*
” 70. *Äpplet.*
” 71. *Kikaren.*
” 72. *Ungdomen.*
” 73. *Hatten.*
” 74. *Zigenaren.*
” 75. *Orren.*
” 76. *Korgen.*
” 77. *Ångmaskinen.*
” 78. *Skeppet.*
” 79. *Skatten.*

- N° 80. *Skomakaren.*
" 81. *Kaffet.*
" 82. *Paradiset.*
" 83. *Ålderdomen.*
" 84. *Kortleken.*
" 85. *Fastlagsriset.*
" 86. *Vapnet.*
" 87. *Julbocken.*
" 88. *Skåpet.*
" 89. *Julen.*
" 90. *Draken.*
" 91. *Vestanvinden.*
" 92. *Väderqvarnen.*
" 93. *Tortuppen.*
" 94. *Turturdufvan.*
" 95. *Templet.*
" 96. *Violblomman.*
" 97. *Kalendern.*
" 98. *Ringen.*
" 99. *Själen.*
" 100. *Hjertat.*

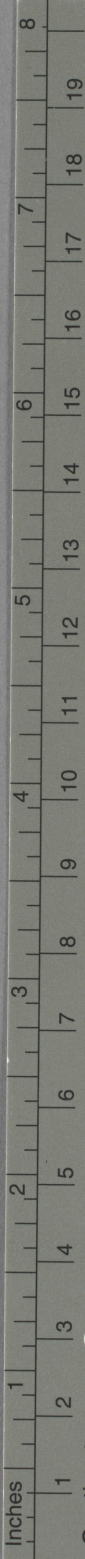

Uti alla boklädor finnes till salu:

DEN TREFLIGE ARRANGÖREN.

Ombärlig handbok för glada sällskapskretsar, innehållande Sällskaps- och Jullekar, Pantlekar, Pantutlösningar, Konsten att veta en persons ålder och dess favoritböjelser, valda Kottiljong-turer, Charader, Gåtor, Konststycken, samt ett Bihang, innehållande 50 Julklappsvers. Andra uppl. Pris: 50 öre.

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

